

[Hanne Severinsen]

tion, at man manglede kvalificerede kandidater, og det ville i øvrigt betyde, at det forventede opsving ville blive bremset af flaskehalser, fordi man står og mangler kandidater.

Vi har på nuværende tidspunkt mange langvarigt uddannede, som må se frem til arbejdsløshed, og det problem er vi godt i gang med at prøve at få løst ved hjælp af erhvervspraktik og korterevarende kurser. Men det er en dyr omstillingsproces, og det er egentlig heller ikke rimeligt for de mennesker, der har gået og uddannet sig så længe. Derfor kan man ikke regne med fortsat at kunne uddanne forkert og så bagefter lappe på det.

Vi får nogle store problemer i de kommende år, fordi vi har den offentlige sektor fyldt op, og de fleste af dem, den er fyldt op med, er 35-45 år. Det vil sige, at disse veldefinerede stillinger først bliver ledige, når folk går på pension, og det kan jo være i hvert fald 20 år. Vi tvinger derfor de unge over i en omstilling endda i endnu større udstrækning end tidligere, og det er i høj grad til den private sektor, hvor ekspansionen finder sted. Men heldigvis viser det sig, at de steder, hvor man har gjort forsøg med at få akademikere og erhvervsfolk til at mødes, har det været en stor succes, og der er også noget, der tyder på, at den vanetænkning, der hidtil har været på dette område, er ved at afløses af mere utraditionelle tænkemåder. Det kunne måske blive spændende både for dansk erhvervsliv, for danske cand.mag.er og i det hele taget for den humanistiske forskning at få åbnet sig mod det omgivende erhvervsliv og i det hele taget det liv, som omgiver os.

Men vi kan som sagt ikke fortsætte med at uddanne og så regne med, at man kan omstille bagefter. Vi må flytte undervisningskapacitet fra det ene område til det andet, og problemet er, at derved bliver vi også nødt til at flytte forskningen.

Det, der er blevet lagt op til med budgetmodellen, er, at omstillingen for forskningen foregår noget langsommere, og det er også rimeligt, for man kan jo ikke skifte om lige så hurtigt, som vi skifter om på uddannelsen. Derfor er det også mit indtryk, at man på Københavns universitet er helt indstillet på denne budgetmodel, og samtidig har vi jo forskerkrutteringsplanen til at sikre, at der virkelig også kommer nye unge forskere.

Når ministeren og direktoratet har peget på bestemte institutter, er det ikke for at komme med diktater, men for at sikre, at man ikke bare spreder helt uhensigtsmæssige besparelser, og også for at sikre, at helt små fag, der måske kun findes et enkelt sted i landet, ikke bliver ramt. Så er det bedre, at man nedlægger institutter. Vi er et lille land, der har mange universiteter, og nogle steder må man nok affinde sig med, at mindre fag ikke kan dækkes på samtlige universiteter. Det er bedre at have et velfungerende miljø på ét universitet end et udpint miljø på flere. Men det kan selvfølgelig altid diskuteres, hvad der bedst kan undværes.

Det eneste, man kan sige med sikkerhed, er, at universiteterne ikke vil få succes, hvis de, hver gang de bliver præsenteret for krav om besparelser, finder de mest avancerede institutter med den mest berømte forskning at pege på til nedlæggelse. Det gælder f.eks., hvis man skulle få tanker om at nedlægge Niels Bohr-instituttet eller institut for immunologi for bare at tage nogle eksempler. At komme med den slags forslag er i virkeligheden uforskammet over for det politiske system. Det svarer nogenlunde til, at man, når man skal spare inden for et hospitalsvæsen, finder et par dødssyge patienter frem, som trænger til kyndig behandling, og siger: dem vælger vi at lade være med at behandle.

For at skaffe et kvalificeret grundlag for de prioriteringer, som er nødvendige, har ministeriet gennemført flere besøgsrunder. Det er meningen, at dette skal fortsætte, og jeg tror, det er den vej, man skal gå. Bortset fra at man i disse dage har talt vældig hårdt om besparelsen, viser det sig da også, at de fleste, når det kommer til stykket, godt kan se, at det er nødvendigt at prioritere, også fordi vi ellers risikerer, at det bliver »sidst ansat først fyret«-princippet, som kommer til at gælde, og det er i hvert fald en af de dårligste måder at spare på. Så må man hellere påtage sig den ubehagelige opgave at prøve at finde ud af, hvem der bedst kan undværes. Det behøver sandelig ikke at have noget at gøre med, hvem der er en god forsker. Det kan også have noget at gøre med, hvor vi kan undvære et institut.

Jeg vil også godt i denne forbindelse advare imod, at man kun lader omstillingerne gå ud over deltidslærere. Mange deltidslærere kommer fra andre forskningsmiljøer og må-